

Visie Toekomst Wonen en Zorg op Marken (27 maart 2019)

In de afgelopen maanden zijn er vele gesprekken geweest met betrokkenen rond een mogelijke vitalisering van de zorg- en woonfunctie voor kwetsbare en zieke mensen op Marken.

Kernachtig: Hoe kunnen we een voorziening maken, die relevant is voor met name ouderen die zorg behoeven en die dan niet direct van het eiland af hoeven te gaan?

We bekijken de wensen en mogelijkheden op middellange termijn: 2030.

Belangrijke informatiebron is de enquête die in december 2018/januari 2019 gehouden is onder inwoners van Marken. Daarnaast zijn er onder meer rapporten van Alzheimer Nederland, Gemeente Waterland en GGD beschikbaar.

A Kernpunten in de politieke ontwikkelingen

1 Wonen en zorgen moeten zo goed mogelijk gekoppeld worden in zogenoemde woonzorgvoorzieningen.

2 De concurrentie op het terrein van de zorg, met name thuiszorg, zou moeten verdwijnen. Er moet een samenhangend aanbod zijn.

3 Burgerinitiatieven op dit terrein moeten bestuurlijk ondersteund worden.

B Behoeften op Marken

1 Uit onderzoek van de onderliggende gegevens van instanties blijkt dat de ziekte dementie op Marken toeneemt van 30 in 2015 naar 55 personen in 2030. Dat is een stijging van meer dan 80 %.

2 De uitslag van de enquête kan de gedachte onderbouwen van een voorziening die dichtbij en haalbaar dient te zijn. De enquête is ingevuld door 284 van de 815 huishoudens. Dat is 35% van het totaal, een representatieve steekproef.

Belangrijkste uitkomsten op de vraag: Wat willen de bewoners van Marken als ze zorg nodig hebben?:

- 90 % wil in de eigen leefomgeving oud worden en zonodig verzorgd worden. De onderbouwing ligt hier in de nabijheid van familie/mantelzorgers, de 'veilige' omgeving en de langdurige (vaak levenslange) betrokkenheid op 'het vertrouwde' dat wordt versterkt door 'het eilandgevoel'.
- 75 % van de 50-plussers ervaart kwetsbaarheid met het oog op gezondheid in de toekomst. Samengevat: 'We worden wel ouder, maar wat is de kwaliteit?'
- 58 % denkt aan verhuizing uit huur- of koopwoning als ze oud worden. Met name vertrek uit koopwoning naar gelijkvloerse voorziening wordt door 42 % aangegeven. Samengevat: Er is duidelijk behoefte aan aangepaste woonvoorzieningen (huur en gelijkvloers).

- 51 % ervaren dat ze kwetsbaar zijn, als ze ouder worden. Samengevat: 'Er is een groot bewustzijn van kwetsbaarheid en een onzeker gevoel over de toekomst'.
- 41 % denkt wel (enige) zorg nodig te hebben. Nu wordt vooral gebruik gemaakt van familie/buren (informele hulp) en van de thuiszorg. Opmerking: de informele hulp staat onder druk door arbeidsparticipatie van de volwassen kinderen (mannen en vrouwen) van de doelgroep 50-plus. In de toekomst zal er meer een beroep gedaan worden op de formele zorg, zoals de thuiszorg.
- Tenslotte een waarneming, die niet direct cijfermatig ontleend kan worden aan de enquête, maar wel zijdelings genoemd wordt: 'De huizen in het historische deel van Marken, zijn slecht ingericht op ouderen met gebreken en kunnen ook moeilijk aangepast worden of met hoge kosten.'

C Diverse stakeholders

1 De gemeente heeft aangegeven dat ze positief welwillend staan tegenover initiatieven op dit terrein. Met name de verantwoordelijkheid voor zorg, leefbaarheid en bestrijding van eenzaamheid geven de legitimatie voor de ontwikkeling van 'Verzorgd wonen', zeker wanneer er sprake is van eigen initiatief van bewoners.

Dit is beleid, dat ook op nationaal niveau in de politiek wordt uitgedragen en in de komende jaren verder gestalte zal moeten krijgen.

2 Vanuit zorgverlener Evean (vastgoedontwikkeling) wordt aangegeven dat er voldoende geld is in de markt om te gaan investeren. Er zijn ook voorbeelden aangereikt zoals Westerwatering Zaandam, waar een concept van Verzorgd Wonen gestalte heeft gekregen (onder meer gemeente Zaanstad, woningcorporatie Parteon en Evean).

3 Het is duidelijk geworden dat we niet met een woningcorporatie in zee kunnen gaan. De drie instellingen (Wooncompagnie, Woonzorg en Intermaris) willen niet investeren op Marken. Dat betekent dat de enige weg die van private vastgoedontwikkeling met zorgaanbieders is.

C Wat willen we bereiken

1 We streven naar een voorziening voor 10-15 mensen met dementie (WLZ/WMO) in een concept als 'de Herbergier', waarbij ook gedacht moet worden aan een vorm van dagopvang voor de groep mensen met beginnende dementie. Hierbij is een belangrijke rol voor vrijwilligers weggelegd.

2 Een thuiszorg 24-uurs post voor alle mensen op Marken, die thuiszorg nodig hebben. Een 'ontschot' model, dus samenwerking en geen concurrentie tussen thuiszorg aanbieders. Met Buurtzorg zijn hiervoor gesprekken op gang gebracht.

3 Appartementen voor mensen, die potentieel zorg nodig gaan hebben. Dus een woonfunctie in kleine appartementen met domotica voorzieningen. Zo mogelijk gecombineerd met jongerenappartementen (2 of 3 bouwlagen).

4 Kamer(s) voor respijtzorg en hospicefunctie gerund door thuiszorg en vrijwilligers.

D Waar?

Dit samenhangende project kan het best gerealiseerd worden op de plaats van de huidige jongerenwoningen aan de Hoogkamplaan, waarbij de locatie aan het Zereiderpad ook nog een optie is voor een voorziening als 'De Herbergier'. Dit voor zover de Provinciale Regionale Verordening ontwikkelingen op die locatie toestaat.

